

DETTE FIKK VI TIL SAMMEN I 2023

**AMNESTY
INTERNATIONAL**

THE POWER OF YOU

INNHOOLD

---

3 Sammen er vi en kraft å regne med

En hilsen fra generalsekretæren

4 I 2023 viste vi verden hva vi står for

Dette fikk vi til i året som var

7 Vi gratulerer med fredsprisen

Kampen for Kvinne, Liv, Frihet

9 Det viktigste vi gjør – er å ikke gi opp

Slik jobber vi i Gaza

12 Den uvurderlige aktivismen

En oppsummering av
aktivitetene i 2023

17 Det snør – en hyllest

Testamentariske gaver

19 Amnestys støttespillere i Norge

Bidragstere og tall

Jeg vil starte med å takke for all støtte du har gitt Amnesty i året som har gått. Alle vi som tror på menneskerettighetene som en positiv kraft i verden, trenger all støtten vi kan få i disse tider. Enten det er støtte i form av deltakelse, økonomisk støtte eller solidaritet uttrykt på forskjellige måter.

Det har vært nok et år med alt for mange menneskerettighetsbrudd. La meg likevel trekke fram noe av det gledeligste som skjedde. Narges Mohammadi mottok årets Nobels fredspris!

Vi i Amnesty har i mange år jobbet med Narges, når hun ikke har vært fengslet, og for Narges de mange årene hun har vært fengslet. Iranske myndigheter fengsler Narges igjen og igjen fordi de er redde for henne. Hun har slik kraft i sin kamp for menneskerettigheter, at hun skaper frykt i de lange og mørke maktkorridorene i Teheran. Selv når hun sitter inne, slik hun gjør nå. Hun har også slik kraft at hennes kamp og hennes budskap nådde fram til Nobelkomiteen i Norge, som på klokt vis ga henne prisen.

Hun kunne ikke motta den selv, ettersom hun med egne ord, sitter bak de kalde murene i et fengsel i Teheran.

Men Nobelkomiteen forstår at det finnes ingen fred uten menneskerettigheter, og i Iran går kampen for menneskerettig-

hetene gjennom kampen for Kvinne, Liv, Frihet.

Like før den hyggelige feiringen av Fredsprisen, eksploderte nok en krig mellom Israel og Hamas. Hamas begikk et grusomt angrep i Israel, som israelske myndigheter besvarte med en brutalitet som virket ufattelig. Og nok en gang er det uskyldige sivile som betaler prisen. 1.200 drepte i Israel, mer enn 23.000 drepte på Gaza til nå.

Mens jeg sitter her og skriver faller fortsatt bombene over Gaza og Amnesty krever umiddelbar våpenhvile.

Jeg kunne dessverre fortsatt å skrive om brutale situasjoner som krever vår oppmerksomhet, men jeg vil også gjerne skrive litt om dere, og de mange som dere som vier litt tid og oppmerksomhet til forbedringer.

Dere må ikke fortvile eller gi opp. Det er fortsatt viktig å insistere på at vi har rett til å protestere mot uretten, rett til å kreve rettferd for de undertrykte, rett til å kreve at våre folkevalgte kjemper for våre verdier på den storpolitiske arenaen. Hvis vi ikke fortsetter å insistere på det overgir vi all makt til dem som er villige til å trække på og knuse mennesker i sin kamp for makt. Vi må fortsatt stå sammen og insistere på at sammen er vi en kraft å regne med.

John Peder Egenæs

John Peder Egenæs
Generalsekretær

I 2023 viste vi verden hva vi står for

Det siste året er det mange som har kjent på at verden er litt mørk. I Iran kjemper de fortsatt for kvinne, liv og frihet, mens bomber og raketter slippes over Gaza og Ukraina. Men sammen har vi stått opp og vist verden hva vi står for og det nytter.

Dette er bare noe av det fine vi har fått til sammen det siste året.

Det finnes et afrikansk ordtak som sier at mange små mennesker, på mange små steder, som gjør mange små ting – kan forandre verden. Takk for at du står opp for menneskerettighetene, det er helt nødvendig for at vi skal kunne gjøre en forskjell.

Takket være engasjerte mennesker som deg har Amnesty kunnet bidra til at personer som satt urettmessig fengslet ble løslatt, til at urettferdige lover har blitt endret og til å stille maktmisbrukere til ansvar.

Her kan du lese om noen av lyspunktene du bidro til i 2023. Og husk, det skjer fortsatt fantastiske ting!

Si navnene deres

Det iranske folket kjemper desperat for frihet og noen blir tvunget til å betale med det mest dyrebare de har. Livet. Men når vi vet hvem det er som sitter på dødsdelene, og vi sier navnene deres høyt, er det vanskeligere

for iranske myndigheter å henrette dem. Over hele verden har hundretusener av mennesker engasjert seg og det hjelper. I våres fikk minst syv demonstranter dødsdommene sine omgjort.

Blant dem var Mehdi Mohammadifard (19). Historien hans, som en av de yngste som ble dømt til døden i forbindelse med protestene i Iran, rørte mange norske hjerter og tusener av dere engasjerte seg i saken hans.

Også Arshia Takdastan, Saman Seydi (Yasin), Hossein Mohammadi, Reza Arya og Sahand Nourmohammad-Zadeh og legen Hamid Ghare-Hassanlou fikk dødsdommen sin omgjort. De er alle riktignok blitt ilagt andre straffer, men de vil leve.

Endelig fri

Hver eneste måned dette året har mennesker over hele verden som har sittet fengslet blitt løslatt – fra Yemen til

Zaki Haidari omfavner barna sine for første gang på ti år.

Yasaman Aryani ble løslatt fra iransk fengsel i februar, mens Mehdi Mohammadifard har fått omgjort dødsstraffen han ble idømt etter å ha deltatt i en demonstrasjon hvor han blant annet danset på åpen gate, ifølge myndighetene.

Vietnam og Rwanda til Venezuela.

Én av dem var Yasaman. Den 28 år gamle skuespillerinnen valgte på kvinnedagen 8.mars 2019, å ta av seg hijaben på t-banen i Teheran.

Her delte hun ut blomster sammen med moren sin og en venninne. Kort tid senere ble hun blant annet tiltalt for å ha «oppfordret og tilrettelagt for moralsk forfall og prostitusjon» og ble dømt til 16 års fengsel.

Tusen takk til alle som har stått opp for Yasaman og krevd at hun skal løslates. Etter fire år i fengsel er hun fri.

“ **At mennesker over hele verden har engasjert seg - også fra Norge som er så langt unna Pakistan – har gitt familien trygghet.**

Geir Lippestad, advokat

En annen som fikk klemme familien sin igjen var afghanske Zaki Haidari. Sammen med Amnesty har han

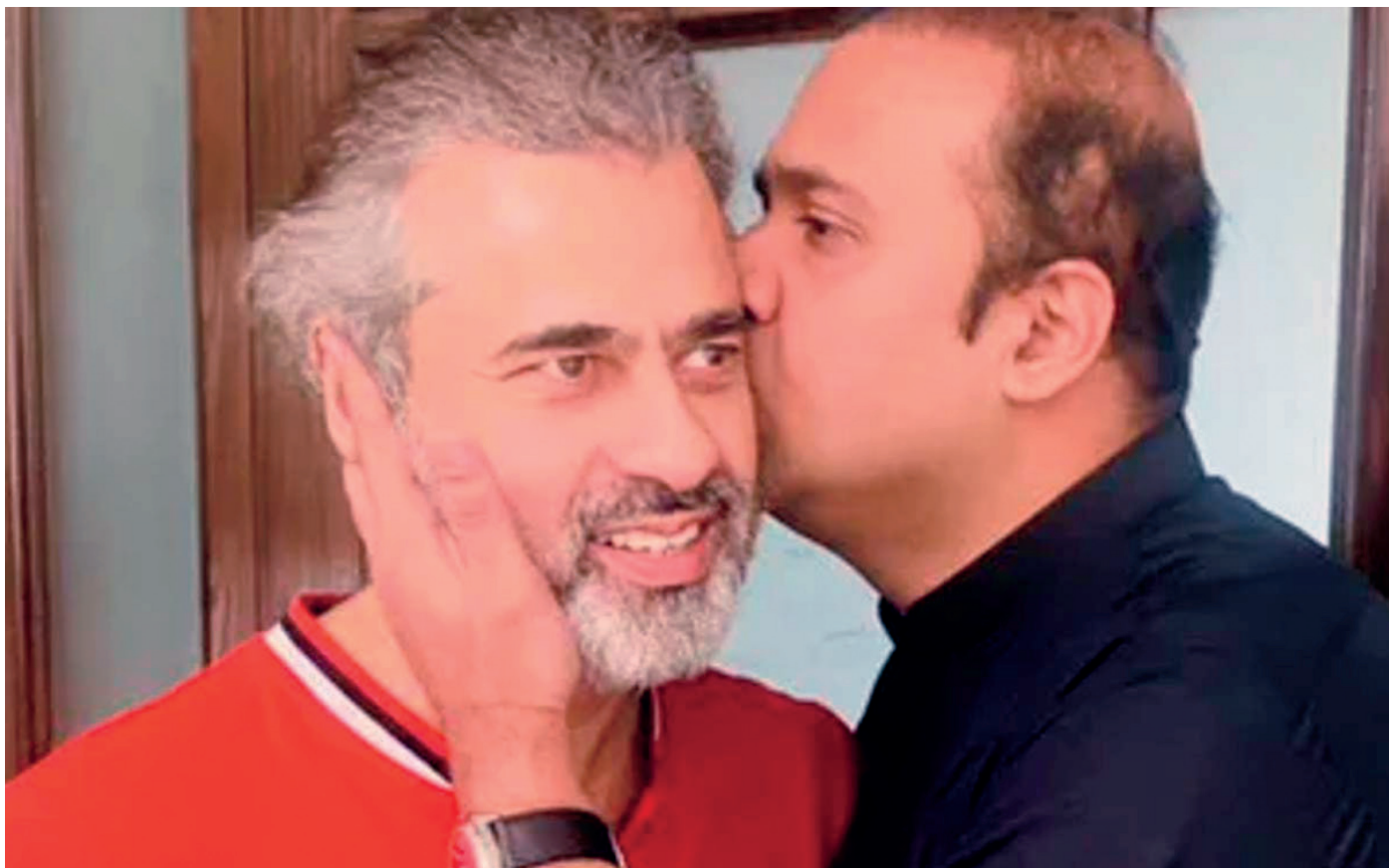
kjempet en hard kamp for flyktningers rettigheter i Australia. Etter ti år ble han og barna gjenforent som følge av at landet endret flyktningpolitikken sin: Dette gjorde at Zaki Haidari, sammen med 19.000 andre mennesker fikk permanent oppholdstillatelse og kunne søke om familiegjenforening.

Andre som har fått komme hjem til familiene sine er den iranske lhbtq-aktivisten Zahra Sedighi-Hamadani som var dømt til døden, den belgiske hjelpearbeideren Olivier Vandecasteele som også satt fengslet i Iran, den pakistanske journalisten og familiefaren Imran Riza Khan.

– At mennesker over hele verden har engasjert seg – også fra Norge som er så langt unna Pakistan – har gitt familien trygghet og håp om at de vil få han tilbake. Så en stor takk fra dem, sa den norske advokaten Geir Lippestad, som ble engasjert i Riaz Khan sin sak, til Amnesty da han ble sluppet fri.

Avgjørende støtte

Kampen om å eie «sannheten» fortsatte i 2023, men takket være din støtte, har våre etterforskere kunnet sette søkelyset på det som faktisk skjer i land der

Imran Riaz Khan får et kyss på kinnet av advokaten sin Mian Ali Ashfaq etter at han ble sluppet fri.

mennesker rammes av krig, konflikt og maktmisbruk. For menneskerettighetsbrudd kan ikke bli stoppet før de blir avslørt og verden får vite om dem.

Sammen samlet vi inn over én million kroner til å fortsette etterforskningsarbeidet vårt i Iran og på tampen av året ble blant annet rapporten «*They violently raped me*»: *Sexual violence weaponized to crush Iran's «Woman Life Freedom» uprising* lansert. Her dokumenterer Amnesty hvordan statlige agenter i Iran har brukt voldtekt og seksuell vold mot demonstranter for å knuse opprøret i landet.

I tillegg har vi kunnet lansere hundrevis av andre rapporter, som *Taliban's war on Women*, hvor Amnesty kartla hvordan diskrimineringen av afghanske kvinner har tilspisset seg etter at Taliban tok over styringen i landet i 2021. Her kom det frem at kvinner nærmest blir holdt som gisler i eget hjem ved at de nektes å bevege seg fritt uten mannlig følge.

Vi lanserte også viktige rapporter her hjemme, som blant annet *Ytringsklimaet for skeive på Twitter & Facebook*. Her ble det avdekket en betydelig økning i omtale av skeive og skeiv tematikk på plattformene, men viste også at det har vært betydelig økning i negativ omtale av skeive. Dette gjelder spesielt transpersoner.

Rapporten *Negative holdninger og stereotypier om*

samer på Facebook viste at hver fjerde kommentar om samisk tematikk er negativ. I et utvalg grupper var så mange som en av tre kommentarer negativ.

Viktige lovendringer

Takket være din støtte har Amnesty kunnet være til stede over hele verden for å stoppe og endre urettferdige lover og beskytte folks rettigheter.

Her hjemme ble konverteringsterapi endelig forbudt – en etterlengtet seier. Mens ute i verden ble 2023 året da Nepal, som det første landet i hele Sør-Asia, anerkjente ekteskap mellom samme kjønn, og året da mennesker av samme kjønn endelig fikk gifte seg lovlig i Estland.

Mexico har avkriminalisert abort og i Nederland fikk de en samtykkelov og vi håper Norge snart er med i klubben – vi trenger lover som tydeliggjør at seksuell omgang uten samtykke er voldtekt.

USAs president Joe Biden kunngjorde nye regler for bakgrunnssjekk av personer som kjøper skytevåpen – noe Amnesty har jobbet for i flere år.

Mens i Ghana stemte nasjonalforsamling i juli for å avskaffe dødsstraff for vanlige forbrytelser. Landet blir dermed det 122. landet i verden til å fjerne dødsstraff fra straffeloven. Så verden går fremover!

Vi gratulerer med fredsprisen

Da Narges Mohammadi ble tildelt årets fredspris for sitt arbeid for kvinner, liv og frihet i Iran brøt det ut sang og dans i det beryktede Evin-fengselet i Iran. Her sitter hun nok en gang fengslet, mens barna tok imot prisen på hennes vegne i Oslo.

Barna til Narges Mohammadi, tvillingene Kiana og Ali Rahmani (17), tok imot fredsprisen på hennes vegne i Oslo 10. desember.

– Jeg er en av millioner stolte og kjempende iranske kvinner som har reist seg mot vold, undertrykkelse, diskriminering og tyranni. Jeg minnes navnløse og modige kvinner som har levd et liv i motstand på utallige områder med ubarmhjertig undertrykkelse, skrev fredsprisvinneren selv i en tale som ble smuglet ut av fengselet og som hennes 17 år gamle tvillinger Kiana og Ali Rahmani leste på hennes vegne under seremonien.

Imellom barna sto det en tom stol der fredsprisvinneren skulle sittet under seremonien.

Stolt familie

– Jeg er veldig stolt over å være her, men jeg er også lei meg og skuffet, for jeg ville helst vært her sammen med moren min. Jeg vil gjøre alt jeg kan for å gjøre henne stolt, fortalte Kiana til Amnesty mens hun var i Oslo.

“ Hun har fått fredsprisen for dette viktige arbeidet. Vår jobb er å få henne fri.

*John Peder Egenæs,
Generalsekretær Amnesty Norge*

Moren sitter fengslet dømt til nesten 13 år i fengsel og 154 piskeslag. Hun har kompromissløst og uten frykt kjempet mot iranske myndigheters undertrykking og overgrep. For det har hun betalt en skyhøy pris.

– Narges har sagt at hun aldri kommer til å gi opp kampen. Hun er en ekstremt sterk kvinne, og jeg er veldig stolt av henne, sier lillebroren Hamidreza Mohammadi. Han har bodd i Norge de siste ni årene etter at han måtte søke asyl for å unnsnippe det brutale regimet. Et regime som fra barndommen av har kontrollert både han og søsteren hans.

– Nå håper jeg verden vil støtte iraneres kamp.

Internasjonal støtte

– Narges har en sentral rolle for å få til endringer i Iran. Nå har hun fått fredsprisen for dette viktige arbeidet. Vår jobb er å få henne fri, sier John Peder Egenæs, generalsekretær i Amnesty Norge.

Ifølge Egenæs teller hver eneste signatur. Det iranske regimet liker ikke at det er mange som vet og at det er mange som bryr seg. Internasjonalt press kan være utslagsgivende for at Narges blir løslatt - så vi gir oss ikke.

Gratulerer til fredsprisvinneren: Jin, Jiyan, Azadî – Zan, Zendegi, Âzadi – Kvinne, Liv, Frihet!

Det viktigste vi gjør – er å ikke gi opp menneskene i Gaza

Det synes kanskje ikke alltid så godt i hverdagen, men vi kan forsikre deg om at vi er mange som står sammen og prøver å dra verden i samme retning.

I november overrakte vi 100.000 signaturer til utenriksminister Espen Barth Eide med krav om våpenhvile i Gaza.

En million mennesker over hele verden har signert Amnestys krav om våpenhvile i Gaza – og det er mennesker som deg som gjør at vi bare her hjemme kunne overrekke 100.000 signaturer til utenriksministeren med krav om å sette en stopper for drap på sivile.

Samtidig jobber etterforskerne for fullt med å dokumentere krigsforbrytelsene som pågår. Heller ikke dette arbeidet hadde vært mulig uten deg: Sammen har vi samlet inn over 2 millioner kroner, som går direkte til arbeidet vårt i Israel og palestinske okkuperte områder.

Sånn jobber vi

Når menneskeliv trues av krig og kaos, er det ekstra viktig med troverdige kilder som rapporterer om det som foregår – å dokumentere krigsforbrytelser er en viktig del av arbeidet for å beskytte sivile.

Siden starten på konflikten har Amnestys etterforskere i Israel og Palestina, samt Amnestys kriseteam, jobbet dag og natt med å undersøke åsteder, snakke med vitner og vurdere store mengder med videoer, bildemateriale og annen dokumentasjon.

I tillegg jobber Amnestys representanter over hele verden for at enkelte lands myndigheter skal presse på for en umiddelbar våpenhvile, og for at de som står bak forbrytelser mot folkeretten holdes ansvarlig.

Rapporterer fortløpende

Så langt har Amnestys internasjonale Crisis Evidence Lab blant annet analysert videomateriale som viser hvordan væpnede palestinske grupper skjøt sivile og tok gisler, blant annet på en stor musikkfestival 7. oktober.

Vi har siden da også dokumentert hvordan det israelske militæret utsetter helt vanlige mennesker i Gaza for daglige massive luftangrep. Tusenvis av boliger og livsviktig sivil infrastruktur har blitt lagt i grus – og Israels blokade av Gaza har ført til en livstruende humanitær katastrofe for 2 millioner mennesker.

– Men det finnes ingen trygge steder i Gaza i denne krigen. De bomber overalt, dag og natt.

Ramez al-Sury og familien ble rammet av et angrep 19.oktober

I forbindelse med den pågående etterforskningen har Amnesty blant annet avdekket krigsforbrytelser under to israelske angrep på Gaza, som drepte 46 mennesker. 20 av de var barn.

Angrepene ble utført på tilbygg til en gresk ortodoks kirke i Gaza by, hvor mange hundre mennesker hadde søkt ly fra bombene, og flere boliger i flyktningleiren al-Nuseirat.

Ulovlige angrep

– Disse dødelige, ulovlige angrepene er en del av et dokumentert mønster der man ignorerer sivile palestinere, sier Erika Guevara-Rosas, Amnestys leder for Global Research, Advocacy and Policy.

Videre sier hun at Amnesty oppfordrer Den internasjonale straffedomstolen til å ta umiddelbare grep for å

fremskynde etterforskningen av krigsforbrytelser og andre forbrytelser.

Amnesty har bedt det israelske forsvaret (IDF) om kommentarer til angrepene, men har så langt ikke fått svar.

– Hjertet mitt døde med barna

Amnesty har vært der kirken og flyktingleiren som ble rammet av angrepene 19. og 20. oktober lå, har tatt bilder av skadene og intervjuet vitner. I tillegg har Amnestys Crisis Evidence Lab analysert satelittbilder, annet bildemateriale og lydtkilder for å verifisere angrepene.

– Hjertet mitt døde med barna den kvelden. Alle barna mine ble drept: Majid (11), Julie (12), og Suhail (14). Jeg har ingenting igjen. Jeg skulle ha dødd med barna mine, sier Ramez al-Sury, som mistet de tre barna og ti slektninger i angrepet på kirken i Gaza by 19. oktober.

Han og familien hadde søkt ly i kirken fordi de trodde de ville være trygge der.

– Men det finnes ingen trygge steder i Gaza i denne krigen. De bomber overalt, dag og natt.

Sensur og hat

Amnesty har også kartlagt hvordan uttalelser som ut-

trykker støtte for palestinerne blir usynliggjort eller forvrengt på Facebook og Instagram.

– Det gjelder ikke bare innlegg som er harde i ordbruken. Det er selve støtten til Palestina som gjør at sensurapparatet slår inn, sier Gerald Folkvord, rådgiver i Amnesty Norge.

Vi har også sett hvordan myndighetene i en rekke europeiske land bruker sikkerhetslover for å hindre fredelige markeringer som uttrykker støtte for palestinere.

Samtidig ser vi en økning av hat mot jøder – det er både skremmende og uakseptabelt.

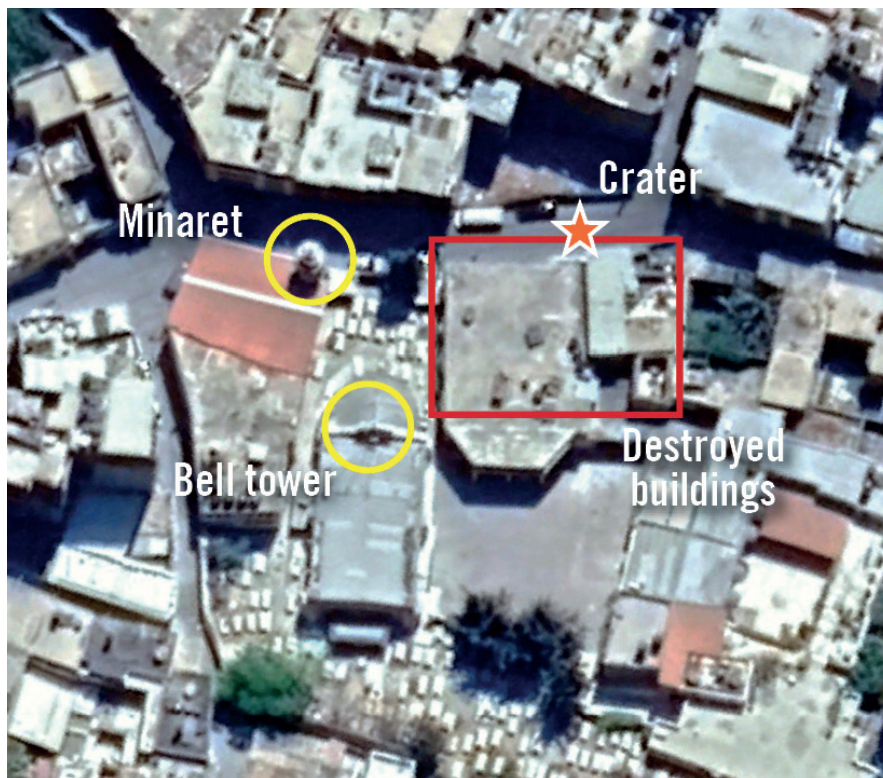
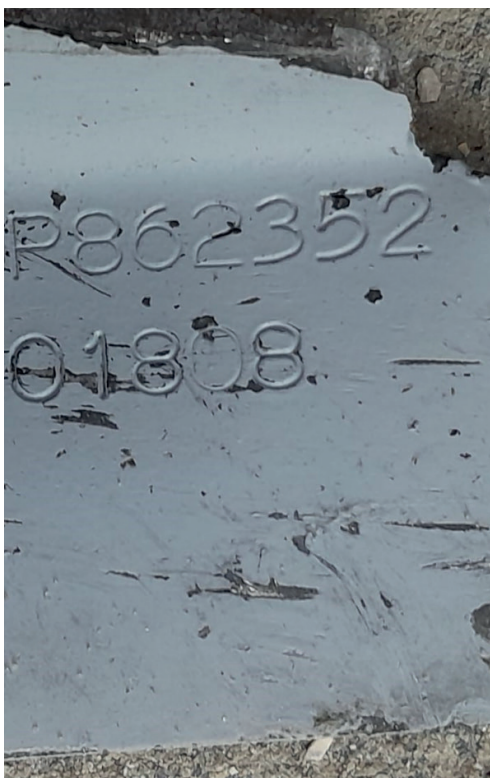
På plass innen 24 timer

Amnestys etterforskningsarbeid er 100 prosent uavhengig, og tar derfor ikke imot statlig støtte.

Det betyr at det er støtten fra enkeltpersoner som deg som sikrer at vår kriserespons kan være raskt ute og dokumentere det som skjer i krig og konflikt.

Funnene blir publisert i rapporter som tas i bruk av FN og andre internasjonale organer, men også av pressen.

Det er støttespillerene våre som styrker vårt langsiktige arbeid og gjør oss rustet til å reagere raskt når en krise inntreffer.

En del av Amnestys etterforskningsmetode er å se på bilder av våpenfragmenter og analysere før og etter et angrep og intervju vitner – bildene brukes til å verifisere vitnefortellingene.

AMNESTY INTERNATIONAL
**TRYGG
HOS MEG**

AMNESTY INTERNATIONAL

AMNESTY INTERNATIONAL

Den uvurderlige aktivismen

Er det noe som gir håp for menneskerettighetenes fremtid, er det alle de menneskene som frivillig dedikerer sin tid og kompetanse til Amnesty arbeid for å gjøre verden mer rettferdig. Disse menneskene er alle små lyspunkter når verden er som mørkest.

Jo flere vi er, desto mer kan vi få til sammen. Her kan dere lese om noen av de aktivitetene Amnestyaktivister gjennomførte i året som gikk.

Menneskerettighetsuker

Hver vår setter Amnesty studentgrupper viktig tematikk på dagsorden når de arrangerer menneskerettighetsuker på sine studiesteder. OsloMet, Blindern, Juridisk fakultet på UiO og på Oslo Nye Høyskole imponerte alle med dagsaktuelt program og fulle saler. Studentgruppene i Oslo samarbeidet dessuten om et større arrangement, en festkveld med temaet samtykke på Blå. Her var det både faglig påfyll, dans og musikk.

I Trondheim samarbeidet studentene ved NTNU og i Levanger, prosjektgruppa og ungdomsgruppa om dette tradisjonsrike arrangementet som MR-uka i Trondheim har blitt. Frokostmøtet om Fosen-saken og samisk identitet vekket sterke følelser hos publikum og brakte flere til tårer. Studentgruppen i Levanger avsluttet uka med en støttekonsert for Fosen-samene der gruppeleder Ramona holdt en appell om sørsamisk identitet og betydningen av reindrift for samisk språk og kultur. Emma Wik med band stilte opp med nydelig musikk.

Trygg hos meg

Amnesty benyttet årets pridekampanje til å skape trygghet og vise at skeive skal slippe å stå i stormen alene. Aktivistene markerte Pride fra Kristiansand i sør til Kirkenes i nord. Blant mange eksempler kan vi nevne appell på Egersund Pride, stand og paradedeltakelse i Kristiansand, Bømløgruppas første deltakelse på Stora Pride, og den ferske ungdomsgruppa på Voss som stilte sterkt på Vossapride.

Under Molde Pride holdt ungdomsgruppa appell og ble intervjuet i lokalavisa. Stjørdal Pride ble arrangert for aller første gang, og lokalgruppa var godt synlige som en av arrangørene. Lederen for gruppa fungerte som konferansier, det ble holdt appell, stand og over 300 deltok i paradet. Et av høydepunktene var Pride-frokosten, hvor rundt 80 aktivister samlet seg på kontoret i Oslo. Her

fikk vi sterk appell fra internasjonale gjester fra Polen, innføring i tematikken for årets kampanje, *Trygg hos meg*, og masse tid til å bli kjent og feire kjærligheten før vi gikk i paradet. I Oslo gikk flere tusen bak parolen vår *Trygghet, frihet og kjærlighet = menneskerett*.

Ungdommens år

Ungdom tar i økende grad del i organisasjonens medlemsdemokrati og stilte sterkt på alle regionmøter. Likevel var de kanskje aller mest synlige på Landsmøtet, som ble arrangert i vakre Tromsø. For første gang var medlemmer under 25 år i flertall på Landsmøtet og disse satte sitt preg på helgens sosiale aktiviteter og på talerstolen. Ungdomsgruppen på Kongsgård VGS i Stavanger arbeidet frem og fremmet forslag om at Amnesty skal arbeide for innføringen av et tredje juridisk kjønn i Norge. Landsmøtet vedtok forslaget med et overveldende flertall. Slike seire inspirerer flere unge til å jobbe for å påvirke organisasjonen vår og bidrar til å gjøre den enda sterkere og mer relevant.

Blant de nye gruppene som er opprettet i år er en samfunnsengasjert gjeng fra Tastaveden ungdomsskole som har vært med på Skriv for Liv og Pride-markeringer på skolen siden 8. klasse. Nå går de i 10. og har startet sin egen Amnestygruppe. De hoppet i det og har allerede malt parole til 1. maitoget i Stavanger, hatt stand på Pride og bakt pepperkakebuss i anledning Skriv For Liv. Vi heier på Tastaveden og andre unge aktivister som viser initiativ og vilje for menneskerettighetene.

Veteraner

Mens nye grupper kommer til, er det noen som holder stand og har gjort det siden før våre unge medlemmer ble født. Lokalgruppene Namsos og Stjørdal ble begge opprettet i 1983 og kan dermed feire 40 år med menneskerettighetsarbeid i år! Flere fra "originalbesetningen" er fortsatt aktive.

Vi ble også svært glade da vi hørte fra gruppe 299 som

Et av årets høydepunkt var arrangementet Dans for Iran på Jernbanetorget.

ikke har vært aktiv på om lag 20 år, men som er klare for å ta opp tråden i menneskerettighetsarbeidet igjen. Stå-på-viljen til disse folkene imponerer og inspirerer.

Rekordår i nord

2023 ble et rekordår for Amnesty region Nord med over 100 utadrettede aktiviteter takket være dyktige og utrettelige aktivister. Fosen-saken ble viktig for landsdelen og det ble holdt flere appeller i forbindelse med visningen av filmen «La elva leve». Leder for ungdomsgruppa i Alta, Viktoria-Alise, overleverte dessuten 40.000 underskrifter til statsministeren til støtte for samenes rettigheter på Fosen. I forlengelsen av dette temaet hadde vi også for første gang en rapportlansering i region Nord. I år har aktivister i Nord tent fakler og tatt til gatene både for jenter og kvinner i Iran og Afghanistan, for sivilbefolkningen i Ukraina og for våpenhvile i Palestina.

Internasjonalt samarbeid

De nordiske Amnestyseksjonene har lange tradisjoner med å samarbeide om ungdomsaktivisme. I 2023 var

unge ledere fra hele Norden samlet i Stockholm for å utforme et nytt rammeverk for dette samarbeidet. At unge aktivister selv har eierskap vil bidra til et enda sterkere og mer bærekraftig samarbeid i tiden som kommer.

2023 var det avsluttende året for det toårige samarbeidsprosjektet mellom Amnesty Norge og Amnesty Ungarn *Stronger Together*. Aktivister fra begge land har hatt felles menneskerettighetsundervisning og gjort aktivisme sammen i Norge og i Ungarn relatert til kjønnsbasert vold og LHBTQ+. Samarbeidet inkluderte også utvikling og erfaringsutveksling om digital og fysisk menneskerettighetsundervisning for næringslivet.

I 2023 hadde vi dessuten et samarbeid med Amnesty Polen, hvor vi trente aktivister i menneskerettighetsobservasjon. Amnesty har nå seks sertifiserte menneskerettighetsobservatører.

For kvinner, liv og frihet i Iran

Mens det iranske regimet stadig utøver grove overgrep mot egen befolkning, fortsetter aktivismen med

økt styrke. Et annet av årets høydepunkter var arrangementet *Dans for Iran* på Jernbanetorget. Over hundre aktivister trosset regn og vind og møtte opp for å danse i solidaritet med iranske kvinner, som ikke får lov til å danse offentlig. Amnesty for Iran-gruppen vår i Oslo var primus motor og la hjerte og sjel i et nydelig arrangement.

Amnestygruppene i Volda arrangerte også *Dans for Iran*. En ny lokalgruppe for Iran ble opprettet i Bergen denne sommeren og de demonstrerer jevnlig på Torgalmenningen med flotte bannere for menneskerettigheter i Iran. I sammenheng med den internasjonale ytringsfrihetsdagen arrangerte lokalgruppen i Stavanger foredrag etterfulgt av panelsamtale om ytringsfrihetssituasjonen i Iran.

Nyopprettede Amnesty Bømlo samarbeidet med Bømlo bibliotek og hedret iranske menneskerettighetsforkjempere med en utstilling og underskriftsinnsamling.

Temaet for årets stand på Arendalsuka var dødsstraff. Amnesty samlet signaturer til støtte for syv personer som risikerte dødsstraff i Iran for å ha deltatt i de landsomfattende demonstrasjonene. Standen var godt besøkt og dyktige aktivister fra Arendal og Oslo bemannet den gjennom hele uken.

For mange av oss som har fulgt Narges Mohammadis sak og jobbet for hennes løslatelse, var fredsprisutdelingen som å se en nær venn bli hedret. Spesielt har gruppe 48 jobbet målrettet for Narges i en årrekke.

I Trondheim arrangerte vi et seminar omkring Narges' bok *White Torture* i samarbeid med det iranske miljøet i

byen i forkant av prisutdelingen. Det tradisjonsrike fakkeltog i Oslo på utdelingsdagen mobiliserte enormt mange mennesker og ordene «Zen, Zendegi, Azadi» ga gjenklang over hele verden og ny giv til en kamp som enda pågår.

Psykisk helse i norske fengsler

Denne høsten har vi vendt blikket mot norske fengsler og praksisen med å isolere psykisk syke innsatte. Over 100 aktivister deltok på opplæringer om denne tematikken, som er et nytt arbeidsfelt for de fleste av oss, og temaet engasjerte mange.

For mange av oss som har fulgt Narges Mohammadis sak og jobbet for hennes løslatelse, var fredsprisutdelingen som å se en nær venn bli hedret.

Ungdomsrådet organiserte også en nasjonal kampanjedag der flere grupper hengte opp bannere eller gjorde andre fremstøt for å skape oppmerksomhet rundt tematikken. I Bergen arrangerte studentgruppen en kick off med WAYBACK, et besøk i deres lokaler og en panel-samtale på jusfakultetet ved UiB.

Tok til gatene

Grusomhetene vi har vært vitne til i Palestina og Israel

Medlemmer fra Namsosgruppa 8. mars i år – på dagen 40 år siden gruppen ble startet.

Ungdommer fra Tastaveden ungdomsgruppe på 1. mai-markering.

denne høsten skaper sinne, fortvilelse og engasjement. Amnestyaktivister har vært synlige og hørbare i hele landet for å stoppe drap på sivile og kreve våpenhvile.

I Trondheim la aktivister seg ned i gågata med budskap om å stanse krigsforbrytelsene i Gaza. Budskapet ble godt mottatt av de passerende og skapte medieoppslag i lokalpressen. Leder og nestleder i Amnesty ungdom Oslo leste sterke tekster foran tusener som hadde samlet seg på Eidsvoll plass for å stoppe drapene på sivile. Og da Amnesty overrakte 100.000 underskrifter til utenriksministeren var en mengde aktivister til stede og representerte alle de som stilte seg bak oppropet.

Menneskerettighetsundervisning

I året som var så vi at menneskerettighetsundervisning gir kunnskap og endrer holdninger som bidrar til overholdelse av menneskerettighetene. I 2024 vil vi derfor nå over 15.000 med menneskerettighetsundervisningen vår, mye takket være våre frivillige kursholdere.

Amnestys undervisning er tilgjengelig for lærere på digitale plattformer og vi ser interesse for under-

visningsopplegg mot rasisme. Human Rights Dialogue er blitt oversatt til samisk og tilgjengeliggjort for samiske elever.

I 2023 hadde Amnesty også et samarbeid med NIM og Catalysts hvor vi sammen utviklet konseptet SOS-metoden – et verktøy for å kunne si ifra hvis man blir vitne til rasisme og hatefulle ytringer. Prosjektet fikk støtte av Bufdir og Sparebankstiftelsen DNB. Et annet tema som engasjerer er tiltak mot voldtekt. Grieg Foundation har derfor bidratt med støtte, slik at vi kan nå unge med undervisning om samtykkebasert sex.

Skriv for liv

Aktivister har samlet inn brev og signaturer på små og store arrangementer over hele Norge. Blant annet har Amnesty Student Bergen tradisjonen tro holdt brevskrivingsmaraton på Torgalmenningen i november. De samlet inn nesten tusen brev. Skriv for Liv-kampanjen sprer håp og bidrar til å gi mennesker over hele verden en håndfast måte å bidra på, samtidig som vi tenner et lys i mørket for de som får sine rettigheter krenket.

Det snør – en hyllest til alle som gir en gave i arv

Hver gang jeg hører sangen «Når himmelen faller ned», sender jeg en varm tanke til Anne Grete Preus. Og hver gang den første snøen faller, tenker jeg på denne sangen. Det er en spesiell grunn til det.

Gaver gitt gjennom testament er den nest viktigste inntektskilden for Amnesty International. Hvert år bestemmer noen seg for å gi en gave i arv til vårt menneskerettighetsarbeid, til minne om hva de stod for. Noen er kjente for oss, som medlemmer og støttespillere over lang tid, andre har fulgt med på arbeidet vårt fra avstand og gir sin første gave til Amnesty som arv.

Det er en spesiell ære å motta gaver i arv, som del av den siste viljen til et menneske. Noen gir et beløp, noen gir en andel, og noen gir alt – uansett bidrar det til å sikre fremtidens menneskerettighetsarbeid.

En stjernesøster

Anne Grete Preus er en av disse menneskene som ga en del av arven sin for at Amnestys menneskerettighetsarbeid skulle drives videre. Anne Grete var en svært viktig del av TV-aksjonen for Amnesty i 1999, og skrev den offisielle TV-aksjonslåta. Hun brukte mye tid på å sette seg inn i Amnestys arbeid og deltok frivillig på samlinger for å være med å inspirere arbeidet. Hun stilte opp for Amnestys arbeid en rekke ganger utover TV-aksjonen, og ga uttrykk for et ektefølt engasjement for menneskerettighetene og kampen for like rettigheter for alle.

En arv som lever videre

Ikke alle Amnestys givere er like kjente som Anne Grete Preus. Noen vil ikke takkes og

Foto: Trygve Indreliid / Aftenposten / NTB

ønsker å være anonyme. De aller fleste er helt vanlige mennesker som ser en mulighet til å bidra til noe de mener er viktig, etter at de selv har gått bort.

En av disse var Åse Sonja Ramsøy, som i 2023 ga et av de mest generøse bidragene til Amnestys menneskerettighetsarbeid noensinne. Hun brant særlig for kvinners og jenters rettigheter, retten til utdanning og for å sikre barn trygge og gode liv. Dette er helt grunnleggende menneskerettigheter, som gaven hennes vil være med på å sikre i årene framover. Slik kan vi fortsette å kjempe for de som ikke har en stemme selv, som sitter fengslet kun for å ha ytret sin mening, for å tilhøre en minoritet eller som på andre måter undertrykkes og nektes sine grunnleggende rettigheter.

Disse gavene betyr utrolig mye. Derfor sender jeg en varm tanke hver gang jeg hører stemmen til Anne Grete Preus på radioen, eller når jeg kommer i tanker om en belest og stille mann som bodde i en leilighet på Bislet, en pensjonert lærer og en tidligere idrettsmedisiner. Sammen er de med å sikre fremtiden til Amnesty. De har utrettet mer enn de aner, og Amnesty er dem evig takknemlige.

Med vennlig hilsen
Sidsel Stanmore Andersen,
Ansvarlig for arv og testament

Vi minnes i takknemlighet

Emma-Christine Heggelund Wennevold
1969-2023

Svein Victor Enart
1966 – 2023

Åse Sonja Ramsøy
1929 – 2023

**Tusen takk for deres bidrag til
fremtidens menneskerettighetsarbeid**

*Har du spørsmål om testamentariske gaver kan du
gjærne ta kontakt med Sidsel på telefon 934 23 632 eller
e-post sandersen@amnesty.no*

Amnestys støttespillere i Norge

Hver dag bidrar våre støttespillere til en mer rettferdig verden.

STØTTESPILLERE

Medlemmer og faste givere: I 2023 hadde Amnesty i Norge 59.146 medlemmer, hvorav 50.892 var faste givere. Til sammen bidro de med 95,3 millioner kroner. Det er takket være våre fantastiske medlemmer og faste givere at Amnesty kan arbeide langsiktig for å verne om menneskerettighetene.

SMS-aktivister: I 2023 bidro 34.570 SMS-aktivister med 29,9 millioner kroner. SMS-nettverket er Amnestys største og mest effektive aksjonsnettverk i Norge. Det brukes når det er behov for rask responstid. Det koster 25 kroner per aksjon, totalt 75 kroner per måned.

Les mer på www.amnesty.no/sms-aktivist

BEDRIFTER OG ORGANISASJONER

Bedrifter og organisasjoner over hele landet støtter Amnesty økonomisk, og vi samarbeider om foredrag og arrangementer med våre største støttespillere. I 2023 mottok vi til sammen over 7,2 millioner kroner fra næringsliv, fond, stiftelser, fagforeninger, organisasjoner og institusjoner.

Informasjon om hvordan bedrifter og organisasjoner kan støtte Amnestys arbeid finnes på www.amnesty.no/forbedrifter

DETTE GÅR PENGENE TIL:

Amnesty bruker pengene der de trengs mest og i henhold til gjeldende prioriteringer og behov. Dersom en donasjon blir gitt i Norge, vil det både styrke vårt arbeid i Norge, samtidig som det vil bli distribuert til vårt globale arbeid via vårt internasjonale sekretariat.

89,5 % går til formålet
5,5 % går til innsamling
5 % går til administrasjon

Tallene gjelder Amnestys årsregnskap for 2022. Årsregnskapet for 2023 vil bli ferdig revidert våren 2024. Det vil da publiseres på våre nettsider, samt på nettsidene til Innsamlingskontrollen, som Amnesty er medlem av.

GAVER OG DONASJONER

I 2023 fikk Amnesty over 16,1 millioner kroner fra personer som bidro med et engangsbetrag. Dette inkluderer gaver i forbindelse med spesielle begivenheter som for eksempel jubileum, bryllup, dåp, bisettelser og begravelser. Dette setter vi stor pris på!

Ønsker du å gi en donasjon? Da kan du vippe valgfritt beløp til 2115 eller besøke våre nettsider. Du kan også overføre penger til kontonummer: 1644 11 69764. For info om gaver kan du lese mer på www.amnesty.no/gave-og-gavekort

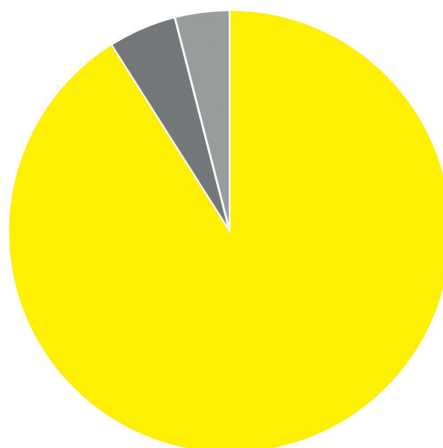
Vi hjelper gjerne til med gavekort eller takkekort:

Kontakt oss på telefon 22 40 22 00 eller send en epost til medlem@amnesty.no

TESTAMENT

Vi er svært takknemlige for at flere hvert år velger å gi en del av arven de etterlater seg til vårt menneskerettighetsarbeid. Gavene gir oss muligheten til å sette i gang nye prosjekter for å oppnå en mer rettferdig verden. I 2023 mottok vi over 10 millioner kroner. De som kan tenke seg å utgjøre en forskjell på lignende måte kan kontakte oss på telefon 934 23 632 eller lese mer om dette på www.amnesty.no/testament

For støttespillere som ønsker å gi en gave i testament tilbyr vi gratis advokathjelp, via Amnestys samarbeidspartnere flere steder i landet.

Du kan forandre verden, også i fremtiden.

Med et testament skaper du orden i det du etterlater deg. Det kan også være en anledning til å la dine personlige verdier leve videre. Ta kontakt med oss om du ønsker mer informasjon om hvordan du kan bidra til å gjøre verden mer rettferdig, selv når du ikke er her mer.

Vurderer du å gi en gave i arv?

Spør Sidsel Stanmore Andersen om råd og informasjon:
E-post: sandersen@amnesty.no / Tlf: 934 23 632

VIL DU FÅ MED DEG NYHETER OG AKSJONER?

Amnesty International i Norge
Postadresse: Postboks 702 Sentrum, 0106 Oslo
Tlf: 22 40 22 00
E-post: info@amnesty.no
Kontonummer: 1644 11 69764 / VIPPS: 2115

